

Da li ste znali?

Mnogi ljudi veruju da su zašticeni od zagađenosti vazduha ako ostanu unutar svojih vozila. Naprotiv, Internacionalni Centar za Analizu Tehnologije je ustanovio da je izloženost automobilskom zagađenju, uključujući štetne organske materije i ugljen-monoksid, mnogo veće unutar vozila nego na kolovozu. Štetne organske materije i ugljen-monoksid su povezani sa ozbiljnim zdravstvenim problemima – kao što su iritacija disajnih organa i rak – i poznato je da ove materije skraćuju život (www.icta.org). Najveća izloženost ovim štetnim materijama se desava kada se čeka u saobraćaju na autoputevima ili u redu uključenih motora u mestu ispred škole.

Učinite Windsor-u uslugu – Ugasite motore

Jedan od načina da se smanji smog i da se pridržavate regulativa grada Windsor-a što se tiče automobilske zagađenosti je da ugasi motor vašeg vozila kada se ne krećete (Bylaw # 233-2001, www.cityofwindsor.ca). Upaljen motor a da se vozilo ne kreće proizvodi duplo više izduvnih gasova nego vozilo koje je u pokretu zato što motor u tom stadijumu ne radi na najvisoj mogućoj temperaturi, što znači da je sagorevanje goriva nekompletno.

Rešenje je baš bukvalno u vašim rukama – dovoljno je samo da okrenete ključeve kola. Ako ugasi automobil kada ste parkirani, možete da unapredite vazduh koji dišete, uštedite novac, i da zaustavite da zagađujući gasovi prodru u našu atmosferu.

Jeste li spremni da uradite svoj deo?

Ovo je program iz pet stavki koji će vam pomoći da sprecite nepotrebno zagađivanje iz vašeg automobila:

- 1:** Smanjite vreme zagrevanja vozila. Krenite sa vožnjom nakon ne više od 30 sekundi nakon što ste upalili automobil, naravno ako su prozori vašeg vozila čisti.
- 2:** Ako će vaše vozilo biti zaustavljeno više od 10 sekundi (osim ako se ne krećete u saobraćaju), ugasi motor. Ako je motor vašeg vozila upaljen više od 10 sekundi a da se ne krećete, tada vaše vozilo koristi više goriva nego da se vozilo ugasi i ponovo upali (kada za to postoji potreba).
- 3:** Izbegavajte da palite automobil na daljinsko upravljanje. Ovi uređaji bi vam omogućili da upalite automobil pre nego što ste spremni da krenete, što doprinosi nepotrebnom korišćenju motora.
- 4:** Ako je temperatura ispod nula stepeni Celzija, postavite grejač da ugrijete motor vašeg vozila pre nego što ga upalite. Ovo će poboljšati potrošnju što se tiče benzina i smanjice izduvne gasove.
- 5:** Razgovarajte sa vašom porodicom, prijateljima, i komšijama o prednostima smanjenja nepotrebno upaljenog motora vozila. Preporučite im da vam se pridruže u štednji novca, zaštiti okoline, i doprinosu zdravijem okruženju.

Obezbeđeno od strane:

HRSDC Canada

WECEC- Windsor Essex County
Environment Committee

Friends of the
Environment
Foundation

Za dodatne informacije, posetite:

**www.idlefreewindsor.org, nazovite telefonom
na broj 519-973-1156, ili pošaljite e-mail na
liaison@citizensenvironmentalliance.org**

**Automobilski
izduvni gasovi
i zdravlje dece**

Zdravstvene brige

U okrugu Windsor i Essex, smog prouzrokuje na hiljade hitnih slucajeva u bolnicama, i kosta nas zdravstveni sistem preko 23 miliona Dolara da se lece bolesti disajnih organa koje su mogle da se sprece. Jos je gore to da 9% od ukupnog broja smrti koja nisu prouzrokovana nesrecama u nasem okrugu su zbog smoga.

Deca su narocito osetljiva na smog zato sto se njihova pluca jos razvijaju, zato sto provode vise vremena napolju i fizicki su aktivni, zato sto disu brze nego odrasli i zato sto unose vise vazduha po kilogramu telesne tezine. Zapravo, ustanovljeno je da smog:

- pogorsava astmu, i da vodi do cestih i ozbiljnijih astmatskih napada;
- povecava broj infekcija disajnih organa;
- pogorsava i prouzrokuje alergije;
- povecava broj dana izostanaka iz skole;
- povecava broj intervencija hitne pomoci, broj bolnickih poseta, i prerane smrti.

Vazna informacija

Da li ste znali da kada bi svaki vozac vozila lakse tezine izbegao da drzi motor automobila upaljenim 5 minuta na dan, ceo grad bi sprecio 41.03 tonu ugljen dioksida da se digne u atmosferu svakog dana? To je 14.976,30 toni po godini! To je dovoljno ugljen dioksida da se popuni 3.744 africkih slonova. Kada bi izbegli da ostave motor svog vozila upaljen po 5 minuta svakog dana, vozac u Windsoru bi, svakog dana, zajedno sprecili nepotrebnu potrosnju 17.386 litara goriva, sa cenom od 19.124,60 Dolara. Godisnje, ovo bi doprinelo stednji od 6.345.889,9 litara goriva sa cenom od 6.980.478,90 Dolara.

Izvor ove informacije na Internetu je:
<http://oee.nrcan.gc.ca/transportation/tools/co2-calculator/>

Uticaaj na zdravlje

Efekti izduvnih gasova:

glavobolja

pogorsava astmu
i alergije

bolest pluca

teskoce sa učenjem

Deca su narocito osetljiva na efekte izduvnih gasova zbog toga sto njihova pluca i disajni putevi jos nisu potpuno razvijeni. Takodje, njihova disajna zona je niza nego kod odraslih i zbog toga su deca vise izlozena izduvnim gasovima i tezim zagadjivackim materijama koje se koncentrisu na manjim visinama u vazduhu.

Izduvni gasovi:

karbon-monoksid

Nitrogen Oxides

cesticne materije

prizemni ozon

Izduvni gasovi sire hemikalije koje imaju stetne efekte. Karbon-monoksid smanjuje kapacitet krvi da raznosi kiseonik kroz telo. Oksidi nitroгена iritiraju gornje disajne organe i pluca. Drugi izduvni toksini kao sto je benzen su oznaceni kao verovatne ili definitivne kancerogene materije.

Uzmite ovo u obzir...

Kada automobili, kamioni, i autobusi imaju motor koji radi a da se ne krecu, oni proizvode zagadjenje koji doprinosi problemima kao sto su smog i bolesti. Drzanje motora vozila upaljenim u mestu je narociti problem u blizini skola—mnogi roditelji drze vozila upaljena dok cekaju da preuzmu svoju decu. Ovaj problem je pogorsan cinjenicom da je, zbog velikog saobracaja, smog na najvisem dnevnom nivou bas u vreme kada roditelji preuzimaju svoju decu iz skole.